

Docent Leen Kraak: “Kennis overdragen en met mensen omgaan vind ik één van de mooiste dingen die er zijn.”

Cursus Thermisch Verzinken

BEWIJS VAN BEKWAAMHEID
CURSUSLEIDER

LEEN
KRAAK
thermisch verzinken

De VOM-cursus Thermisch Verzinken bestaat inmiddels al twaalf jaar en is in de huidige opzet mede samengesteld door de ervaren docent en praktijkman Leen Kraak (69). Hij werkte vanaf 1974 bij de Stichting Doelmatig Verzinken (SDV), tot 1989 als technisch adviseur en daarna tot aan zijn pensioen in 2004 als adjunct-directeur. In die tijd gaf hij – naast zijn reguliere werk – als docent met grote regelmaat diverse SDV- en VOM-bedrijfscursussen op zijn vakgebied. “Ik ben zo vergroeid met dat prachtige vak, vind het overdragen van kennis zo leuk dat ik nog niet graag met lesgeven zou stoppen. Je kunt als docent niet alleen je ei kwijt in de theorie, maar je kunt alles meenemen en inbrengen wat je in de praktijk hebt meegemaakt.”

“Vooral in mijn begintijd zaten verzinkerijen en galvanische bedrijven altijd in een ‘vies hoekje’, zo werd er tenminste wel vaak tegen aangekeken. Terwijl het gros van de sector al heel lang uit moderne bedrijven bestaat, gericht op niets minder dan oppervlakteveredeling. Maar goed, de mensen associeerden chemie niet zelden met ‘foute boel’. Hopelijk heb ik dat beeld op mijn manier een beetje positief kunnen bijstellen, ook aan de mensen die in een verzinkerij werken.”

LEERLING EN LERAAR

Kraak zelf heeft ook een gedegen technische vooropleiding. “Mijn oom had een goed lopend schildersbedrijf. Dat vonden mijn ouders ook, dus moest ik ook maar naar de technische school om de schildersopleiding te volgen. Na twee jaar technische school, werken en ’s avonds weer naar school voor verdere opleidingen. Op mijn twintigste had ik alle belangrijke technische praktijkpapieren binnen om een schildersbedrijf te starten.”

ten.” Na twee jaar militaire dienst ging hij onder meer werken op een ontwikkelingslaboratorium van een verf fabriek, daarna bij een bedrijf dat inbrand- en tefloncoatings verwerkte en vervolgens als technicus oppervlaktebehandeling bij een metaalwarenfabriek met een paar lakstraten en.... een thermische verzinkerij. Een heel bijzondere werkervaring was zijn functie als productie-leider van een grote lakkerij van een sociale werkplaats. “Dat werk met verstandelijk gehandicapten heb ik drie jaar gedaan. Mooi werk weliswaar, maar het bedrijfsleven bleef toch trekken. Zo ben ik bij SDV terechtgekomen.” Voordat hij bij SDV kwam, volgde hij diverse opleidingen op hbo-niveau, zowel op het terrein van corrosietechnologie als op managementgebied. En sindsdien verzorgde hij veel gastcolleges op hogescholen en enkele technische universiteiten, bedrijfstrainingen en lezingen, onder andere ook voor de Metaalunie. “Of ik nou voor tien of voor driehonderd mensen sta, maakt me niet zoveel uit. Het gaat er altijd om of je een goed verhaal kunt vertellen, dat ook boeit. En bij het geven van cursussen is voor mij een belangrijk uitgangspunt: ‘ik wil ook wat van

jullie leren, hoe jullie bepaalde dingen doen, enzovoorts’. Sommige mensen denken vaak te gering van zichzelf, terwijl elke functie belangrijk is. Ook een expeditiemedewerker moet kennis van zaken hebben. Als hij constateert dat er donkergraauwe plekken op thermisch verzinkte onderdelen zitten en de klant vraagt hoe dat komt, dan is het natuurlijk prachtig als hij kan uitleggen dat het siliciumgehalte in het staal hiervan de oorzaak is. Daarmee doet hij iets dat van groot belang voor hemzelf is – kennis van zaken – én voor het hele bedrijf.”

IEDEREEN IS VAN TOEGEVOEGDE WAARDE

Kraak geeft nu nog zo’n één à twee keer per jaar de cursus Thermisch Verzinken voor de VOM – vaak ter plekke bij de verzinkerijen, die hij vanuit zijn SDV-verleden natuurlijk uit en te na kent. “In de praktijk werd de cursus vaak al op maat gegeven, afgestemd op de specifieke vraag van een bedrijf. Bijvoorbeeld de centrifugeafdeling van een verzinkerij, daar doe je wel de chemische voorbehandeling en niet het cursusonderdeel over duplexsystemen. De huidige competentie-gerichte opzet is dan ook voortgekomen uit die logische lespraktijk.” Welk onderdeel vindt Kraak zelf het leukste om te geven? “Dat klinkt misschien gek, maar in principe vind ik elk onderdeel even leuk en belangrijk. Wat doe je als het materiaal een bedrijf binnenkomt? Wat zijn natte en droge corrosie en hoe beoordeel je die? Is de constructie van een object toereikend genoeg om te verzinken, zitten er bijvoorbeeld wel voldoende ontluchtingsgaten op de juiste plaatsen? Waarom moet je wat ontvetten, hoe controleer je zo’n proces? En natuurlijk het verzinken zelf: hoe laat ik een object in het zinkbad zakken, hoe haal ik het eruit, rekening houdend met de afstroomsnelheid van het vloeibare zink? Als je dat niet goed doet, krijg je geen strakke zinklaag. Mij gaat het er altijd om dat cursisten gaan begrijpen wat ze doen en waarom. Absoluut geen stampwerk dus, maar: wat doe ik, hoe doe ik het, waarom doe ik het zo, of kan het ook anders

en beter? Als docent kan het enthousiasme waarmee je iets overbrengt doorslaggevend zijn: dat je de mensen het gevoel geeft dat ze waardevol werk doen, enorm belangrijk voor de hele economie! Zij voegen waarde toe aan staal! En daarmee geef je ze ook een groot gevoel van eigenwaarde. Daarnaast vind ik het essentieel dat de ‘muurtjes’ tussen bewerkingsafdelingen verdwijnen. Soms zie je enige rivaliteit tussen die afdelingen, niet door onwil maar meestal door onbegrip van elkaars werkzaamheden. Dan heeft op elkaar mopperen dus geen zin, maar moet het besef doordringen dat men een team is.”

Die toegevoegde (eigen)waarde ziet Kraak ook terug in de trots van deelnemers als zij een (deel)examen met goed gevolg hebben afgelegd en een certificaat ontvangen. Examens overigens die hij ten dele ook zelf heeft samengesteld, evenals de ‘proefwerk-vragen’ die hij deelnemers na de afronding van elk hoofdstuk voorlegt.

GEZEGEND

Vakliefde en enthousiasme wist hij ook over te brengen op zijn echtgenote, die drie jaar terug is overleden. “Zij ging overal mee naar toe: als gastvrouw op vakbeurzen, bij presentaties, als surveillant bij de VOM-examens, noem maar op. Ook in die zin heb ik me altijd een gezegend mens gevoeld.”

Zijn enthousiasme en aanpak zijn in verzinkerijland niet bepaald onopgemerkt gebleven. “Soms belt een verzinkerij mij persoonlijk met de vraag of ik een cursus kan komen geven. Men weet mij dus te vinden, en dat is natuurlijk leuk om te merken. Het vak is vanaf het begin mijn hobby geweest en ik heb het altijd geweldig gevonden om anderen te helpen met de kennis waarmee ikzelf ben gezegend. Kennis overdragen en met mensen omgaan – vooral in het vak – vind ik één van de mooiste dingen die er zijn.”

DE HUIDIGE CURSUS THERMISCH VERZINKEN BEVAT DRIE MODULEN OP DRIE NIVEAUS

Na het succesvol afronden van niveau 1 kan de cursist direct deelnemen aan het productieproces als aanrijger en afhaler.

Na het succesvol afronden van niveau 2 kan de cursist deelnemen aan het productieproces als aanrijger, afhaler en nabewerker.

Na het volgen van de cursus op niveau 3 heeft de cursist de vaardigheden om:

- te beoordelen hoe onderdelen thermisch verzinkt kunnen worden;
- controles uit te voeren op de wijze van voorbehandeling;
- productiecontroles uit te voeren en eventuele fouten te herstellen;
- keuzes te maken welke verzinkmethode er in welke situatie geschikt is.

Voor een compleet overzicht van de inhoud, niveaus, eindtermen en startdata is de cursusbrochure 2009-2010 van de website van de VOM te downloaden: www.vom.nl. Voor gerichte vragen over een op maat gesneden aanbod staat cursuscoördinator Henk van Uden geïnteresseerden graag met een deskundig advies te woord: uden@VOM.nl / 030-6300390

